Laboratoř neuropsychologie Neurologické kliniky 1. LF UK

Ondřej Bezdiček a Tomáš Nikolai

Neuropsychologie v Luriově vymezení je věda, která má za předmět studium činnosti mozku v komplexních formách duševní aktivity. Klinická neuropsychologie studuje tyto vzorce narušené aktivity u osob s neurologickým či psychiatrickým onemocněním. Jedná se o obor, který vyžaduje speciální dovednosti a znalosti, které nezahrnuje běžné kurikulum vzdělávacího oboru klinická psychologie. Vyžaduje znalost diagnostických postupů a neuropsychologických testů, hlubší znalost činnosti mozku a metod, které tuto činnost či strukturu popisují (například zobrazovací metody apod.). Propojuje v sobě informace několika oborů, zejména behaviorální neurologie, klinické psychologie, statistických postupů, neurofyzologie, základů neuroradiologie, neurorehabilitace a dalších. Specifickou činností je na jedné straně komplexní neuropsychologická diagnostika, na druhé straně komplexní kognitivní rehabilitace. Klinická neuropsychologie je neoddělitelně spjata s klinickou praxí. Neuropsychologická laboratoř Jiřího Diamanta navazuje na dlouholetou tradici klinického výzkumu v neuropsychologii na 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy (1. LF UK), který započal doc. MUDr. et PhDr. Jiří Diamant v roce 1953. Jeho emigrací v roce 1968 byla neuropsychologická činnost násilně přerušena. Od roku 2008 se na Neurologické klinice 1. LF UK a Všeobecné fakultní nemocnici v Praze postupně rozvíjely aktivity pod vedením prof. MUDr. Evžena Růžičky, DrSc. navazující na předchozí tradici klinické neuropsychologie na 1. LF UK.

Laboratoř neuropsychologie (LN) – **Neuropsychologická laboratoř Jiřího Diamanta** – je společnou základnou pro výzkum a výuku klinické a experimentální neuropsychologie v úzké návaznosti na klinický neurovědní výzkum a postgraduální studium neurověd a lékařské psychologie a psychopatologie na Neurologické klinice (NK). LN je řízena vedoucím z řad vědeckopedagogických pracovníků NK ve spolupráci s ostatními výzkumnými jednotkami (Centra extrapyramidových onemocnění, Centra pro demyelinizační onemocnění, Centra pro poruchy spánku a bdění, laboratoře klinické neurofyzologie a rehabilitačním oddělením NK). LN zajišťuje zdravotnickou činnost ve své oblasti a podílí se na výuce a výzkumu dle požadavků přednosty. LN je základnou pro spolupráci s externími pracovišti, zejména v oblastech klinické a lékařské psychologie, psychologie ve zdravotnictví, zobrazovacích metod, neurochirurgie a psychofarmakologie. Výzkumný program neuropsychologické laboratoře se věnuje především neuropsychologické problematice u neurodegenerativních onemocnění a vývoji neuropsychologických metod pro diagnostiku poruch psychických funkcí.

Základní činnosti laboratoře

- 1) Zajišťování léčebné péče o pacienty Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.
- 2) Rozvíjení výzkumu psychofyzilogických korelátů mozkové činnosti v součinnosti s neurovědním výzkumem na klinické a aplikované úrovni.
- 3) Integrace neuropsychologických metod do zobrazovacích, stimulačních, elektrofyziologických, farmakologických, rehabilitačních přístupů pro zvyšování kvality péče o pacienty.

- 4) Rozvíjení statistické analýzy testových metod v neuropsychologii a zavedení neuropsychologie založené na důkazech do vyšetření.
- 5) Vývoj a klinické ověřování výsledků cílených rehabilitačních metod zaměřených na zlepšení postižených kognitivních funkcí pacientů v rámci rehabilitačních programů.
- 6) Výuka a školení v oboru neuropsychologie.

Klinická činnost

Neuropsychologická ambulance

Neuropsychologická ambulance poskytuje odbornou klinicko-psychologickou a neuropsychologickou činnost pro pacienty, kteří jsou hospitalizováni nebo v ambulantní péči Neurologické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.

Neuropsychologická ambulance poskytuje zejména následující odbornou psychologickou činnost:

- 1) Neuropsychologická a klinicko-psychologická diagnostika
- 2) Krizová intervence pro hospitalizované pacienty
- 3) Kognitivní rehabilitace a podpůrná psychoterapie

Zakladatelé neuropsychologické laboratoře

doc. Mgr. Ondřej Bezdíček, Ph.D.; doc. Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.

Garant neuropsychologické laboratoře

prof. MUDr. Evžen Růžička, DrSc.

Členové laboratoře

doc. Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.; doc. Mgr. Ondřej Bezdíček, Ph.D.; Mgr. Eva Straková, Ph.D.; PhDr. Olga Klempířová, Ph.D.; Mgr. Gabriela Věchetová, Ph.D.; Mgr. Lucie Friedlová; Mgr. Zuzana Frydrychová

Postgraduální studenti

Mgr. Jiří Motýl; Mgr. Kateřina Bukačová; Mgr. Filip Havlík; Mgr. Josef Mana; Mgr. Vladimíra Plzáková; Mgr. Monika Dokoupilová; Mgr. Pavla Lhotová; Mgr. Klára Benešová

Spolupráce

Laboratoř neuropsychologie úzce spolupracuje s dalšími léčebnými složkami Neurologické kliniky, zejména s Centrem extrapyramidových onemocnění, Kognitivním centrem, MS centrem aj.

Výzkumná část laboratoře spolupracuje s celou řadou akademických pracovišť v České republice i zahraničí, například Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN v Praze, Klinika dětské neurologie 2. LF UK a FN Motol, Oddělení klinické psychologie FN Motol, Národní ústav duševního zdraví v Klecanech, Institut neuropsychiatrické péče, Neuropsychiatrické fórum,

Českomoravská psychologická společnost; Academisch Medisch Centrum, Amsterdam, Holandsko aj.

V r. 2020 laboratoř neuropsychologie, 1. LF UK podepsala smlouvu o spolupráci s Psychologickým ústavem AV ČR s cílem integrovat základní a klinický psychologický i neurovědní výzkum.

Publikace

<https://www.researchgate.net/profile/Tomas-Nikolai>

<https://www.researchgate.net/profile/Ondrej-Bezdicek>

Odkazy

<https://neurologie.lf1.cuni.cz/1LFNK-207.html>

<https://www.vfn.cz/pacienti/kliniky-ustavy/neurologicka-klinika/odborne-ambulance/>

Kontakt: ondrej.bezdicek@lf1.cuni.cz

Bezdiček, O. (2021). Laboratoř neuropsychologie Neurologické kliniky 1. LF UK. *E-psychologie*, 15(4), 95-97. <https://doi.org/10.29364/epsy.427>